

BÁSNĚ

Čtyři rané básně

Bylo to jednou na lavičce v Chotkových sadech / 11

Jednou v neděli odpoledne / 13

(Zlaťáky víry) / 16

(Když ráno) / 18

Záchvěvy (I)

(Čeho jsem se, má milá) / 25

(Moje ranní dvacítko) / 26

(Bylo to na Kampě) / 27

(Pražské Národní divadlo) / 28

(Často se mi stávalo) / 29

(Dnes viděl jsem ráno růži) / 31

(Z čeho jsem se, má milá) / 32

(Po dnešní probdění noci) / 33

(Dnes usnul jsem v kůlně) / 34

(Mrtvý básníku) / 35

(Je jarní časné ráno) / 37

(Znal jsem jej od vidění) / 38

(A kdesi dole nad hlavou) / 39

(Až budu velký) / 41

(Nejsem sice vůbec hudebně založen) / 42
(Někdy se zdá) / 43
(Hlubokým lesem sám procházím) / 44
(Mé oči jsou lekníny) / 45
(Každý dub) / 46
(Nejen tento, ale žádný můj, ani náš hlas) / 47
(Ptali se mne) / 48
(Letní noc na bzučící mezi) / 49
(Chcete vědět, kdo jsem?) / 50
(Chtěl jsem zaznít) / 51
(Básník je jako šlahoun divokého vína) / 52
(Zas myslil jsem o básnících) / 53
(Seděl jsem dnes v laboratoři) / 54
(Znovu mi vytýkali) / 55
(Až jednou stanu se básníkem) / 56
(Filosofové, neříkejte mi) / 57
(Probudil jsem se rozcuchán) / 58

Záchvěvy (II)

(Jsem hvězdice) / 61
Prosinec 1954 / 62
Vločka / 63
(Vyloženě ošklivý) / 64
V kavárně Mánes / 65
Četl jsem v knihovně / 67
Co se stane? / 68
Ráno / 69
Přirovnání / 70
Úvaha / 71
Chiromantik / 72
Rada / 73
Ve frontě / 74

Doma / 75
Dva dopisy
 1 (Li Po) / 76
 2 (Walt Whitmanovi) / 77
Credo / 78
Ptal jsem se... / 79
Podzim / 80
Na Kampě / 81
Za jiskřivé neděle / 82
Tělo bez duše / 83
Přiznání / 84
Má poetika / 85

První úpisy

První rozepře (prolog) / 89
Zrození poesie / 91
V hospůdce / 93
„Podobizna dámy“ / 95
Historie / 97
Mé laboratoři / 104
On / 107
Vavák / 110
Ona a on / 114
Noc / 117
Tak svět odplácí / 121
Ten den... / 126
Co ti vědí... / 128
Návrat / 130
Opilci / 132
Svatojanská noc / 134
Nocturno (epilog) / 136

Prostory a časy (poesie)

- (1) Úvodem / 141
- (2) Jarní noc / 142
- (3) Zahálka / 144
- (4) Sobota / 146
- (5) Návrat / 148
- (6) Za městem / 150
- (7) Strahovský vítr / 152
- (8) Jaro / 154
- (9) Před spánkem / 156
- (10) Půlnoc dne / 158
- (11) Zrození / 160
- (12) Neděle / 162
- (13) Léto 1955 / 164
- (14) Srpnové průměry / 166
- (15) Podzim / 168
- (16) Kamarádství / 170
- (17) Na vyhlídce / 172
- (18) Rozloučení / 174
- (19) Je noc / 177

Na okraji jara (cyklus básní)

- (Ležel jsem na gauči a četl) / 181
- (Nedělní večer) / 182
- (Tvá duše je předměstí) / 183
- (Větry s polí se shlukovaly) / 184
- (Tohle je tedy jaro) / 185
- (Mohl bych psát) / 186
- (Je těžké tohle říkat) / 187
- (Otevřel jsem okno) / 188
- (Lije jak z konve) / 189
- (Bylo to jen tak) / 190
- (Svítá) / 191

ANTIÓDY

Antikódy (I)

I (nástup)

Nástup / 201

II (poetika)

Poetika

(1) / 205

(2) / 206

III (čitanka)

Slovníček (1–15) / 209

Ismy (1–11) / 214

Portréty (1–7) / 217

Povely (1–12) / 219

Nápisy (1–5) / 222

IV (ilustrace)

(já a ty) / 227

Můj životopis / 228

Vznik a průběh manželství / 229

Vazby / 230

(rock and roll) / 231

Nálada / 232

Odcizení / 233

Brněnský komplex / 234

(život je kříž) / 235

Na beckettovské téma / 236

V (slova, slova, slova)

Báseň / 239

Alternativa / 240

Citátomanie / 241

Předloha / 242
Pořouchlost / 243
Heisenbergův princip určitosti / 244
Vzor lid / 245
Dialektická syntéza / 246
Bariéra / 247
(slova a slovo) / 248

VI (kulturní život)

Poezie 1964 / 251
Text a podtext / 252
Vývoj jedné malířské generace / 253
Lyrický charakter / 254
Vývoj herectví / 255
Tvorba / 256
Opravit autor / 257
Konstruktivní satira / 258
Řízené umění / 259
Rozvíjené umění / 260
Ideálně zorganizované umění / 261
Kulturní život / 262

VII (disproporce)

(disproporce) / 265
Druhý díl Zámku / 266
Válka / 267
($E = mc^2$) / 268
Mírové soužití / 269
Kult osobnosti / 270
(svoboda) / 271
(vpřed) / 272

VIII (člověk a doba)

(zpívat – dozpívat) / 275

Filosof / 276

(ať jde každý vlastní cestou) / 277

(za všestranný a harmonický rozvoj osobnosti) / 278

Vyznání lásky / 279

5 rysů člověka budoucnosti / 280

Abeceda moderní společnosti / 281

Abeceda moderního člověka / 282

IX (člověk)

(1) / 285

(2) / 286

(3) / 287

(4) / 288

(5) / 289

(6) / 290

(7) / 291

(8) / 292

(9) / 293

(10) / 294

(11) (a–z) / 295

(12) / 302

X (rozchod)

Rozchod / 305

Antikódy (II)

(bojujeme proti pozůstatkům kultu osobnosti) / 309

Komplex méněcennosti / 310

Dekadence / 311

Odcizení / 312

(obojživelník) / 313

(člověk) / 314
Materialista / 315
(slova slova slova) / 316
Metamorfózy / 317
Heslo / 318
(člověk) / 319
(vyrozumění) / 320
Horoskop / 321
(nic) / 322
Přípis / 323
Parte / 324
Parte 2 / 325
(sladce spi) / 326
Hrob neznámého vojáka / 327
Dotazník / 328
Vzpomínka / 329
Jiná vzpomínka / 330
Vzpomínka nejtajnější / 331
Zed' 1 / 332
Zed' 2 / 333
Generace 21. srpna / 334
(humanismus) / 335
Politicko-historická úvaha / 336
Složitá situace / 337
(nebudu brát jméno boží nadarmo) / 338
Upřímné prohlášení / 339
Porada redakční rady / 340
Konsolidace / 341
Z diáře / 342
(svobodný legální pták) / 343
(kontrapták) / 344
Umění jinotaje / 345

(slibujeme, že už nebudeme blbnout) / 346
(prohlašujeme) / 347
(ať žije šalvěj!) / 348
Dvojí pojetí normalizace / 349
(Československo?) / 350
(zde padl jako oběť složité situace) / 351

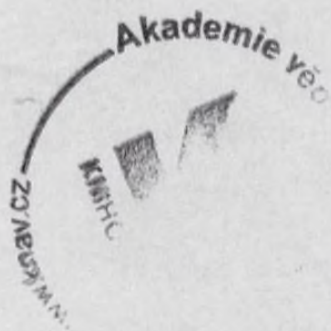
Antikódy (III)

Dr. Bedřichu Fučíkovi / 355
Památce Vladimíra Kafky / 356
Jaroslavu Seifertovi / 357
(mrak) / 358
Pataprosek / 359
Památce Mikuláše Medka / 360
Jiřímu Grušovi / 361

Antikódy (IV)

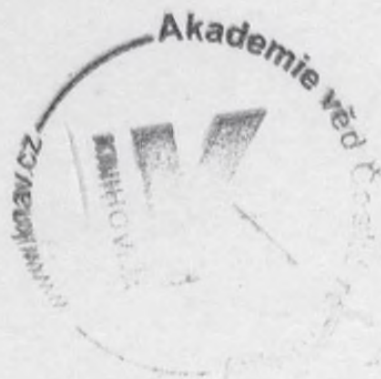
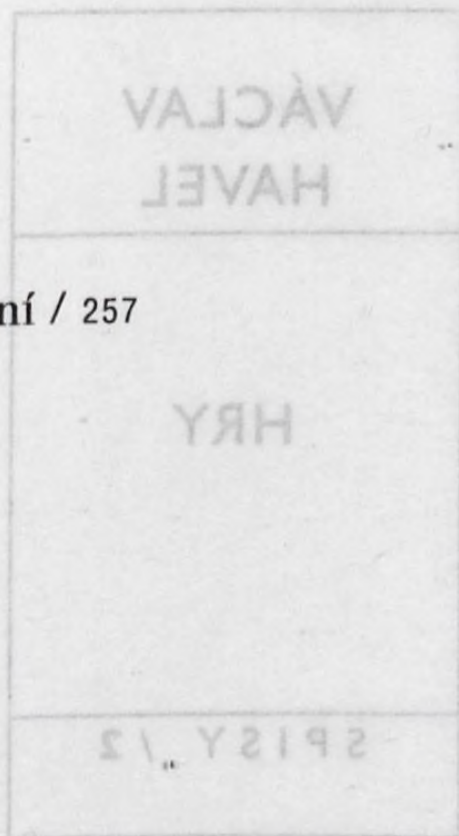
(HRAD? Hrádeček?) / 365
Kavárna Slavie / 366

EDIČNÍ POZNÁMKA / 369

Rodinný večer / 7
Zahradní slavnost / 37
Vyrozumění / 101
Anděl strážný / 197
Motýl na anténě / 219
Ztížená možnost soustředění / 257
Spiklenci / 321
Žebrácká opera / 423
Audience / 519
Vernisáž / 551
Horský hotel / 581
Protest / 641
Chyba / 675
Largo desolato / 685
Pokoušení / 761
Asanace / 857
Zítřka to spustíme / 941

EDIČNÍ POZNÁMKA / 979

Po roce sochařské práce / 7	Problém divadelní tvorby / 7
Otokar Březina – básník vůle / 24	Bláznivost jazyka / 24
Nicota / 29	O Josefu Kemnovi a nejen o něm / 29
Hamletova otázka / 34	Pravda života a pravda jevy / 34
Byt na nábreží / 48	Zápas s konvencí / 48
Americká poezie / 50	Herecká osobnost Rudolfa / 50
Pochyby o programu / 54	Veřejné divadlo snů / 54
Básník dnešní doby / 60	Fotografie Milana Novotného / 60
Program a jeho vyjádření / 67	Ubu králem / 67
Poezie Jiřího Koláře / 71	O fotografické Viktorii Rábové / 71
Doslov ke knize Ivana M. Havla	Nahatý král / 71
Arsemid / 89	Na okraj švédské zápalky / 89
K otázce tzv. apolitičnosti mladých / 93	Několik poznámek / 93
Nad prózami Bohumila Hrabala / 102	Križe a její / 102
Nové cesty / 117	Kolem hereckví Milosě Kopeckého / 117
Děj v poezii Vladimíra Holana / 135	Londýnská zbraň / 135
K problému Shakespeare a film / 150	Základní daty / 150
Několik poznámek o filmech	Divadlo, které není / 150
Marcela Carné / 157	KIRK / 157
Problém pseudomoderního umění / 168	Bobanov / 168
Spoonriverská antologie / 186	Josef Čapek / 186
Poezie Vítězslava Nezvala / 200	Radokova práce s / 200
Pan profesor Hannibal / 227	Anatomie gagu / 227

Vlčí jáma /	243
O Laterně magice /	251
Humor Miroslava Horníčka /	269
Několik slov k Paravanu /	281
Kybernetika a divadlo /	287
Etika a život /	292
Na okraj mladých pražských scén /	304
Úvodem ke svazku Články /	313
Poznámka ke hře Rodinný večer /	315
Problém divadelní recenze /	317
Blažek zase jako dramatik /	326
O Josefu Kemrovi a nejen o něm /	341
Pravda života a pravda jeviště /	352
Zápas s konvencí /	364
Herecká osobnost Rudolfa Hrušínského /	388
Veřejné divadlo snů /	401
Fotografie Miloně Novotného /	406
Ubu králem /	408
O fotografiích Viktora Radnického /	409
Nahatej král /	410
Na okraj Švédské zápalky /	412
Několik poznámek ze Švédské zápalky /	416
Krize a její příčiny /	462
Kolem herectví Miloše Kopeckého /	478
Londýnská zlodějka Georgese Neveuxa /	498
Záludný dar /	505
Divadlo, které neví, že je divadlem /	518
KHRK /	526
Bohdanová na houpačce /	531
Josef Čapek /	537
Radokova práce s herci /	571
Anatomie gagu /	589

O básnickém pásmu Ludvíka Kundery / 610
Text do katalogu výstavy Jiřího Janečka / 613
O dialektické metafyzice / 618
Poznámky o polovzdělanosti / 630
Autoportrét / 652
Výtvarné zjevení / 656
Věnování / 658
Autorské korektury / 660
Azimut / 662
Projev na konferenci
Svazu československých spisovatelů / 666
O umění (tak vůbec) / 685
Příspěvek k anatomii pózy / 688
O konvencích, informaci a kódu / 695
O textech Milana Nápravníka / 701
Text do katalogu výstavy
Adolfa Hoffmeistera / 707
Komentář ke hře Eduard / 710
Začarovaný kruh / 753
Úvodem ke sborníku Podoby II / 775
Projev na IV. sjezdu
Svazu československých spisovatelů / 780
O povídkách Jana Beneše / 799
Zvláštnosti divadla / 801
Na téma opozice / 830
Výzva spoluobčanům! / 844
Pět rozhlasových projevů ze srpna 1968 / 847
Všem občanům! / 857
Falešné dilema / 866
Zameteme před vlastním prahem? / 875
Zvláštní příhoda / 880
Pro informaci / 886

Český úděl? / 888
Listář Václava Havla I / 898
Listář Václava Havla II / 900
Projev na ustavujícím sjezdu
Svazu českých spisovatelů / 902
Dopis Alexandru Dubčekovi / 911
Osobnost Libora Fáry / 930

JMENNÝ REJSTŘÍK / 935

EDIČNÍ POZNÁMKA / 947

Komentář ke hře Spiklenci / 7	
Pižduchové / 61	
Dopis Gustávu Husákovi / 67	
Zpívá celá rodina / 109	
Fakta o představení Žebrácké opery / 114	
Alfréd Radok / 125	
Pohledy 1 / 131	
Proces / 135	
Dovětek autora ke knize Hry 1970–1976 / 143	
Redakci Práce / 159	
Poslední rozhovor / 171	
Závěrečné slovo / 177	
§ 202 / 182	
Zpráva o mé účasti na plesu železničářů / 191	
§ 203 / 206	
Úvodem ke knize Jana Lopatky	
Předpoklady tvorby / 215	
Světovému kongresu	
PEN klubu ve Stockholmu / 221	
Moc bezmocných / 224	
Dopis Alexandru Klimentovi / 331	
První zpráva o mém domácím vězení / 335	
Milý pane Ludvíku / 345	

Milý pane Pitharte /	350
Rudolfu Kirchschrägrovì /	358
Druhá zpráva o mém domácím vězení /	363
Vlastní obhajoba /	375
Závěrečná řeč /	389
„Daj to sem!“ /	394
Úvodem k holandskému vydání hry Pavla Landovského Objížďka /	397
Poznámka k inscenaci hry Vyrozumění /	399
Odpovědnost jako osud /	402
Politika a svědomí /	418
Hovězí porážka /	446
Žaloba na Škvoreckého /	453
Dopis mírovému kongresu /	456
Život na vidrholci /	458
Ediční poznámka ke sborníku Přirozený svět jako politický problém /	470
Šest poznámek o kultuře /	475
Odpověď na pozvání k diskusi o mírovém hnutí /	492
Dopis Jaroslavu Seifertovi /	495
Poznámky ke hře Largo desolato /	497
Thriller /	506
Odpověď na pozvání k mezinárodnímu kolokviu /	513
Odpověď do ankety Lenky Procházkové /	515
Dovětek autora ke knize Ztížená možnost /	519
Anatomie jedné zdrženlivosti /	523
Odpověď do ankety pro Evropské kulturní fórum /	562
Předmluva k filozofickému sborníku Hostina /	568
Otevřený dopis Mezinárodním dnům svobod a lidských práv /	574

Otevřený dopis generálu
Wojciechu Jaruzelskému / 576
O vaňkovských aktovkách / 577
Dopis mírovému shromáždění v Hannoveru / 582
O časopisu Obrys / 584
Výkřik prozření / 585
Odpověď mladým křesťanům / 591
Dopis z románu Karla Trinkewitze
1472 kroků / 601
Zemřel Jaroslav Seifert / 606
Návštěva Milana Horáčka v Československu / 609
Vyjádření k udělení ceny
Erasma Rotterdamského / 612
Děkovná řeč / 613
Dvě poznámky o Chartě 77 / 623
Fejetony Ludvíka Vaculíka / 630
Daleko od divadla / 635
Odpověď do ankety
Harolda Gordona Skillinga / 644
Radok dnes / 650
Poznámka k deseti básním Jiřího Kuběny / 661
O smyslu Charty 77 / 664
Dopis Milanu Uhdemu / 687
Cestou k poslednímu / 695
Dálkový výslech / 699
Pro Jana Lopatku a Andreje Stankoviče / 918
Přítelkyně Evy Kantůrkové / 921
Pavel z Teplic / 926
Příběh a totalita / 931
Setkání s Gorbačovem / 960
Co lze a co nelze očekávat / 964
Fraška, reformovatelnost
a budoucnost světa / 966

Dopis vídeňské konferenci / 977
O jedné otázce / 981
Noviny jako škola / 989
Přemýšlení o Františkovi K. / 992
O Asanaci / 1004
Důvody ke skepsi a zdroje naděje / 1039
Dvě poznámky k Milionovému jeepu
Jana Nováka / 1044
Z pozdravného dopisu
manželům Škvoreckým / 1047
Na premiéře / 1048
Za Pavlem Wonkou / 1056
Dopis Miloši Rejchrtovi a Janu Dusovi / 1058
Šifra socialismus / 1062
Za Jiřím Theinerem / 1066
Popis mého psacího stolu / 1068
Břemeno 21. srpna / 1071
Opomíjená generace / 1076
Pozdrav k oslavě 70. výročí
vzniku Československa / 1082
Dopis předsedovi vlády
Ladislavu Adamcovi / 1086
Dopis prezidentu Mitterrandovi / 1090
Vyložené karty / 1095
Projev na nezávislé manifestaci v Praze / 1100
Pravda a perzekuce / 1103
Rozhlasová výzva / 1106
Znovu o anonymním dopisu z 9. ledna / 1109
Svědectví o manifestaci 15. ledna / 1111
Vzkaz z vězení / 1113
Závěrečná řeč před Obvodním soudem
pro Prahu 3 / 1114
Závěrečná řeč na Městském soudu v Praze / 1118

- Po návratu / 1121
Testovací terén / 1123
Slovo o slovu / 1128
Vyjádření k výročí srpnové intervence
roku 1968 / 1143
Dopis kongresu kanadského PEN klubu / 1147
Dopis Tadeuszi Mazowieckému
a Imre Poszgayovi / 1152
Hodina mezi zkrachovancem a politikem / 1154
Projev k demonstrantům
na Václavském náměstí / 1160
Projev k demonstrantům
na Václavském náměstí / 1162
Projev k demonstrantům na Letenské pláni / 1164
Provolání KC OF a KV VPN o společenské situaci
po rekonstrukci federální vlády / 1167
Prohlášení KC OF a KV VPN reagující na večerní
vystoupení předsedy federální vlády Ladislava
Adamce v televizi a rozhlasu / 1171
Projev k demonstrantům
na Václavském náměstí / 1173
Goodbye samizdat / 1177
Projev v Československé televizi o politické
situaci před volbou prezidenta republiky / 1178

JMENNÝ REJSTŘÍK / 1189

EDIČNÍ POZNÁMKA / 1201

TEXTOLOGICKÁ POZNÁMKA / 1299

OBSAH

(I) Dopisy č. 1–128

(vyšetřovací vazba – Ruzyně;
výkon trestu – Heřmanice a Plzeň-Bory;
červen 1979 – květen 1982) / 9

(II) Dopisy č. 129–144

(Plzeň-Bory; květen – září 1982) / 521

(III) Reálie

(informace o zatčení a procesu,
vlastní obhajoba, doslov,
poznámka editora) / 607

REJSTŘÍK / 663

VYDAVATELSKÁ POZNÁMKA / 681

